

בעניין:

1. ראש עיריית כפר ת'לת', עבד אללטיף מראעבה, ת"ז [REDACTED] פלסטיני תושב השטחים הכבושים
2. [REDACTED] מראעבה, ת"ז [REDACTED] פלסטיני תושב השטחים הכבושים
3. [REDACTED] עודה, ת"ז [REDACTED] פלסטיני תושב השטחים הכבושים
4. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע"ר מס' 580163517

ע"י ב"כ עוה"ד תהילה מאיר (מ"ר 71836) ו/או דניאל שנהר (מ"ר 41065) ו/או נדיה דקה (מ"ר 66713) ו/או אהרון מיילס קורמן (מ"ר 78484) ו/או מאיסא אבו סאלח - אבו עכר (מ"ר 52763)

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל': 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרים

- נ ג ד -

המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית

ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים
טל': 02-6466590; פקס: 02-6467011

המשיב

עתירה למתן צו על תנאי

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על תנאי, המופנה אל המשיב והמורה לו לבוא וליתן טעם:

- א. מדוע לא יסיר את חסימת הבטון שהוצבה מול שער ראס אלטירה שבגדר ההפרדה ואת גדר התיל שהוצבה במקום השער;
- ב. מדוע לא יקבע מועדים לפתיחת שער ראס אלטירה לאחר הסרת חסימת הבטון וגדר התיל, על מנת שהחקלאים המחזיקים בהיתרי כניסה למרחב התפר דרך שער זה יוכלו לגשת לאדמותיהם ולבצע את העבודות החקלאיות הנדרשות.

בקשה לקביעת דיון במועד קרוב

עניינה של העתירה בחסימות המונעות את מעברם של העותרים ושל חקלאים אחרים במצבם דרך שער ראס אלטירה שבגדר ההפרדה. בתחילה הוצבה חסימת בטון לפני מקומו של שער ראס אלטירה, כך שניתן היה לעבור בשער רק ברגל, ללא כלי רכב חקלאיים או חמורים או סוסים עם עגלות וללא ציוד חקלאי, כגון מחרשות וחומרי ריסוס, ולכן לא התאפשר לחקלאים המחזיקים בהיתרי כניסה למרחב התפר דרך שער זה לבצע את עבודות החריש והריסוס בימים שבהם השער אמור היה להיפתח השנה. בהמשך, בנוסף לחסימת הבטון, השער אף הוחלף בגדר תיל, כך שכיום אין כל אפשרות לעבור דרך גדר ההפרדה ולהגיע לאדמות שבאזור זה של מרחב התפר.

שער ראס אלטירה הוא שער עונתי, שנפתח רק בתקופות החריש והמסיק, ובכל שאר ימות השנה הוא נותר סגור. אם החקלאים לא יוכלו לגשת לאדמותיהם ולחרוש אותן לפני הקיץ, קיימת סכנה ממשית להתפשטות של שריפות גדולות באדמות, שכן הן יהיו מלאות בקוצים. שריפות פורצות באזור זה כמעט בכל קיץ. אחרי הקיץ תחל עונת מסיק הזיתים, והותרת החסימות במקום בתקופה זו תביא לכך שהחקלאים אף יאבדו את היבול של השנה כולה. זאת בנוסף לנזקים שייגרמו להם עד לאותו המועד, כתוצאה מהחסימות. על כן, בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע כי העתירה תידון במועד קרוב.

התשתית העובדתית

משטר ההיתרים

1. בשנת 2002 החליטה ממשלת ישראל על הקמת גדר ההפרדה. לכאורה גדר ההפרדה היתה אמורה לחצוץ בין הגדה המערבית לבין מדינת ישראל, אך בפועל גדר ההפרדה לא הוקמה על הקו הירוק, אלא כ-85% מתוואי הגדר נבנה בתוך הגדה המערבית. החלק של הגדה המערבית שנכלא בין תוואי הגדר לבין הקו הירוק מכונה בפי מדינת ישראל "מרחב התפר", והוא משתרע על 9.4% משטחי הגדה המערבית שנכבשו בשנת 1967 (כולל ירושלים המזרחית).
2. עם הקמתם של חלקי הגדר שבתוך הגדה המערבית, הכריז המשיב על השטחים שנותרו בין גדר ההפרדה לבין הקו הירוק כעל שטחים סגורים, שהכניסה אליהם והשהייה בהם אסורות, אלא אם ניתן לאדם היתר לשם כך. האיסורים האלה אינם חלים על תושבי מדינת ישראל ועל תיירים, המורשים להיכנס למרחב התפר ככל שיחפצו.
3. שורה של עתירות הוגשו בנושא חוקיות הקמתה של גדר ההפרדה ככלל וחוקיותם של חלקים שונים מהתוואי שלה. בפסקי הדין שניתנו בעתירות אלו נקבע כי השאלה האם תוואי הגדר הוא חוקי או לא תלויה בשאלה האם הוא מאזן כראוי בין השיקולים הביטחוניים שבבסיסו לבין ההגנה על זכויות האדם של התושבים המוגנים (ראו, לדוגמה, בג"ץ 2056/04 מועצת הכפר בית סוריק נ' ממשלת ישראל, פ"ד נח(5) 807 (2004); בג"ץ 7957/04 מראעבה נ' ראש ממשלת ישראל, פ"ד ס(2) 477 (2005); בג"ץ 5488/04 מועצת מקומית אלראם נ' ממשלת ישראל (פורסם בנבו, 13.12.2006); ובג"ץ 8414/05 יאסין נ' ממשלת ישראל, פ"ד סב(2) 822 (2007)).
4. כמו כן, בסמוך להכרזה הראשונה על סגירת שטחי מרחב התפר, שנחתמה ביום 2.10.2003, הוגשו עתירות נגד משטר ההיתרים, שעסקו בחוקיות סגירתו של מרחב התפר בפני פלסטינים והתניית כניסתם לשם בקבלת היתרים מיוחדים. ההכרעה בעתירות אלו הושתתה במשך למעלה משבע שנים, עד למתן פסקי דין בעתירות בנושא גדר ההפרדה, שנדונו באותה העת. כתוצאה מכך, פסק הדין בעתירות, בג"ץ 9961/03 המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר נ' ממשלת ישראל (פורסם בנבו, 5.4.2011, להלן: פסק דין משטר ההיתרים), נכתב מתוך התייחסות לגדר ההפרדה כעובדה מוגמרת, ובמסגרתו נבחנה הפגיעה של משטר ההיתרים בתושבים הפלסטינים במנותק מפגיעתה של גדר ההפרדה בהם.
5. בפסק הדין נבחנה פגיעתו של משטר ההיתרים על רקע ההסדרים שקבע המשיב למתן היתרי כניסה למרחב התפר לפלסטינים, בין היתר, "קפ"ק מרחב התפר ונוהל טיפול בשימוש לרעה בהיתר מרחב התפר", ועל יסוד טענות המשיב כי ההסדרים ייושמו באופן ליברלי. בית המשפט הנכבד קבע כי הפגיעה של משטר ההיתרים בתושבים הפלסטינים היא מידתית, למעט מספר עניינים נקודתיים שנפסלו.
6. עוד הובהר בפסק הדין כי הקביעות לגבי מידתיות הפגיעה של משטר ההיתרים בתושבים הפלסטינים אינן שוללות את האפשרות "כי קיימים מקרים פרטניים בהם נגרמת פגיעה חמורה בזכויות הקניין

והפרנסה של תושבים פלסטינים שאינם זוכים לעבד את אדמתם במידה הנדרשת להם או נתקלים בקשיי גישה אחרים, והמשיבים מצידם אינם עושים די על מנת להביא למזעור פגיעה זאת", וכי "מקרים אילו ניתנים לבירור במסגרת עתירות פרטניות, במסגרתן יוכל בית המשפט לבחון את מכלול ההסדרים הרלוונטיים לאזור מסוים, ולבחון את האיזון הפרטני המתבצע בתחומו בין זכויות התושבים לבין אינטרסים אחרים, כפי שנעשה בעבר בעתירות דומות" (סעיף 34 לפסק הדין).

7. ואכן, לאחר שניתן פסק דין משטר ההיתרים, על בסיס ההנחה כי לא תימנע כניסתם למרחב התפר של פלסטינים בעלי זיקה אליו, החלו להתעורר עוד ועוד מקרים בהם מונע המשיב מתושבים פלסטינים לגשת לאדמותיהם, לעסקיהם ולמקומות עבודתם שבמרחב התפר. כך נכתב לאחרונה על אופן היישום של משטר ההיתרים ועל השלכותיו הקשות:

The barrier has serious consequences for the entire Palestinian population in the West Bank... The hardship caused by the barrier is particularly grave in the area of the West Bank between the barrier and the Green Line, known as the 'Seam Zone'... Data supplied by the military authorities in 2018 show a consistent decline in the number of permits issued. The military authorities claim that this decline is due to the concern that a growing number of Palestinians are using Seam Zone permits to enter Israel illegally, where they may present a security risk. Figures released show, however, that over the years the percentage of security-based permit refusals has not exceeded 6% of all refusals of agriculture-related requests, and was usually under 2%. The overwhelming majority of refusals were based on bureaucratic grounds, primarily 'failure to meet the criteria'... which reached a high of 83% of all refusals in 2018. These restrictions on access impede essential year-round agricultural activities. The detrimental impact is demonstrable in the decrease in olive productivity (that accounts for 25% of the agricultural income of the West Bank), which has diminished in the Seam Zone by 55-65% in comparison with areas that are accessible all year round...

Beyond the harm to livelihood, restrictions on access into the Seam Zone infringe on the right to access and use of private property. Moreover, they jeopardise land-owners' ownership rights, following Israel's practice of declaring as 'government land' unregistered land that has not been cultivated for three consecutive years... It is reported that the hardship suffered within the area has pushed many of its residents to relocate, while people who do not live in the Seam Zone have been abandoning land they own in the area (DAVID KRETZMER & YAEL RONEN, THE OCCUPATION OF JUSTICE: THE SUPREME COURT OF ISRAEL AND THE OCCUPIED TERRITORIES, 235-237 (second ed. 2021).

8. לעתים גם אישור הבקשה של בעל האדמות להיתר כניסה למרחב התפר אינו פותר את בעיית הגישה שלו לאדמותיו, וגם האנשים המעטים שהמשיב החליט לאפשר להם להיכנס למרחב התפר מוגבלים באפשרותם לעשות זאת, בשל קשיי נגישות אחרים הנובעים מהתנהלות הצבא.

9. בענייננו, העותרים 1-3 מחזיקים בהיתרי כניסה למרחב התפר, אך היתריהם מאפשרים להם לעבור רק דרך שער אחד, שער ראס אלטירה, והשער הזה אינו נפתח אלא לימים ספורים בשנה, בתקופת החריש ובתקופת המסיק. אם בכך לא די, השנה הצבא הציב חסימת בטון לפני השער, כך שגם בימים הבוודדים שבהם השער אמור היה להיפתח, נמנע מהחקלאים המחזיקים בהיתרי כניסה למרחב התפר דרך שער זה לעבור בשער עם טרקטורים, חמורים וסוסים עם עגלות ונמנע מהם להכניס ציוד חקלאי למרחב התפר, כגון מחרשות, כלי עבודה וכיו"ב. כתוצאה מכך, נמנע מהחקלאים המחזיקים בהיתרי כניסה למרחב התפר דרך שער ראס אלטירה לבצע את העבודות החקלאיות החיוניות בתקופה זו. בהמשך הצבא הוסיף גדר תיל, כך שלא ניתן לעבור בשער אפילו ברגל וללא כלי עבודה.

10. אם לא תוסר החסימה ולא יתאפשר לחקלאים לחרוש את אדמותיהם לפני הקיץ, קיימת סכנה משמעותית שיפוצו שריפות גדולות באדמות המצויות באזור זה וייגרם נזק כבד לבעלי האדמות ולסביבה. לאחר מכן, בסתיו, תחול עונת מסיק הזיתים, ואם לחקלאים לא תהיה גישה לאדמותיהם בתקופה זו, הם יאבדו את כל יבולם.

הצדדים לעתירה

11. **העותר 1** הוא ראש עיריית כפר ת'לת'. השער שנחסם, שער ראס אלטירה, משרת את תושבי כפר ת'לת' המבקשים להיכנס למרחב התפר. העותר 1 עצמו מחזיק בהיתר כניסה למרחב התפר המאפשר לו להיכנס למרחב התפר דרך שער ראס אלטירה, כך שבנוסף לאחריות שלו על רווחתם של כלל תושבי כפר ת'לת', העותר 1 גם נפגע בעצמו מהחסימה של השער.

12. **העותרים 2 ו-3** הם בעלי אדמות נוספים המחזיקים בהיתרי כניסה למרחב התפר המתירים את מעברם למרחב התפר דרך שער ראס אלטירה.

13. **העותרת 4** היא עמותה הפועלת לקידום זכויות האדם של פלסטינים בשטחים הכבושים. בין היתר, היא מסייעת לפלסטינים בעלי זיקה למרחב התפר במימוש זכותם להיכנס למרחב התפר.

14. **המשיב** הוא המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית מטעם מדינת ישראל.

עיקרי העובדות ומיצוי ההליכים

15. העותר 1, יליד שנת 1958, הוא תושב כפר ת'לת' שבנפת קלקיליה וראש עיריית כפר ת'לת'. תושבי כפר ת'לת' הם שעושים שימוש בשער ראס אלטירה שבגדר ההפרדה (כאשר הוא נפתח), כדי להגיע לאדמות הכפר המצויות במרחב התפר, והם הנפגעים מהחסימה של השער. העותר 1 עצמו הוא בעל חלקת אדמה המצויה באדמות כפר ת'לת' שבמרחב התפר. הוא ירש את החלקה מאביו המנוח. העותר 1 מחזיק בהיתר כניסה למרחב התפר מסוג "חקלאי במרחב התפר". ההיתר תקף מיום 20.7.2021 עד ליום 19.7.2023 והשער שדרכו העותר 1 רשאי להיכנס למרחב התפר ולצאת ממנו באמצעות ההיתר הזה הוא שער ראס אלטירה, שמספרו 1262.

העתק תעודת הזהות של העותר 1 מצורף ומסומן ע/1;

העתק מנסח מס הרכוש של החלקה של העותר 1 מצורף ומסומן ע/2;

העתק מהיתר הכניסה למרחב התפר של העותר 1 מצורף ומסומן ע/3.

16. העותר 2, יליד שנת 1955, הוא תושב כפר ת'לת' ובעל חלקת אדמה המצויה באדמות כפר ת'לת'. הוא קנה את החלקה מהבעלים הרשום באמצעות ייפוי כוח בלתי חוזר. העותר 2 מחזיק בהיתר כניסה למרחב התפר מסוג "בני משפחת חקלאי מקרבה ראשונה" (סוג ההיתר נובע כנראה מטעות של הצבא), בתוקף מיום 20.12.2021 עד ליום 19.12.2023. השער בגדר ההפרדה בו רשאי העותר 2 לעבור, על פי ההיתר, הוא שער ראס אלטירה.

העתק תעודת הזהות של העותר 2 מצורף ומסומן ע/4;

העתק מנסח מס הרכוש של החלקה של העותר 2 מצורף ומסומן ע/5;

העתק מהיתר הכניסה למרחב התפר של העותר 2 מצורף ומסומן ע/6.

17. העותר 3, יליד שנת 1945, הוא תושב כפר ת'לת' ובעל חלקת אדמה המצויה באדמות כפר ת'לת' שבמרחב התפר. הוא ירש את החלקה מאביו המנוח. העותר 3 מחזיק בהיתר כניסה למרחב התפר מסוג

"בני משפחת חקלאי מקרבה ראשונה" (גם כנראה בשל טעות של הצבא), בתוקף מיום 23.9.2021 עד ליום 22.9.2023. השער בו רשאי העותר 3 לעבור, על פי ההיתר שלו, הוא שער ראס אלטירה.

העתק תעודת הזהות של העותר 3 מצורף ומסומן ע/7;

העתק מנסח מס הרכוש של החלקה של העותר 3 מצורף ומסומן ע/8;

העתק מהיתר הכניסה למרחב התפר של העותר 3 מצורף ומסומן ע/9.

18. שער ראס אלטירה הוא שער עונתי, שנפתח בתקופות המסיק והחריש בלבד. בחודש פברואר 2022 הצבא הציב חסימת בטון במקביל לגדר ההפרדה, בצדה ה"פלטטיני", מול מקומו של שער ראס אלטירה. החסימה מורכבת משורה של קוביות בטון צמודות זו לזו, שחלקן מקובעות לאדמה בבטון, והיא מוצבת לרוחב הדרך המובילה למקום השער, במרחק של כ-12 מטרים ממקום השער. לצדה של החסימה ישנן תעלות שנחפרו על ידי הצבא עם הקמתה של גדר ההפרדה, בעומק של כשני מטרים, כך שלא ניתן לעקוף את החסימה מהצד.

תמונות של חסימת הבטון מצורפות ומסומנות ע/10.

19. מהעותרים נמסר כי שער ראס אלטירה נעקר ממקומו בשנת 2021 ובמשך למעלה משנה לא היה במקום שער כלל, וכי מלכתחילה החסימה הוצבה על מנת למנוע את מעברם של כלי רכב דרך החלק הפתוח של גדר ההפרדה (מאז הצבא החליף את השער בגדר תיל, כפי שיפורט להלן). אולם, כתוצאה מהחסימה, גם החקלאים המחזיקים בהיתרי כניסה למרחב התפר המתירים את מעברם דרך שער ראס אלטירה, כמו העותרים, לא יכלו לעבור בשער עם טרקטורים או עם חמורים וסוסים עם עגלות ולא יכלו להכניס ציוד חקלאי למרחב התפר, כגון מחרשות, חומרים וציוד לריסוס, כלי עבודה וכיו"ב. חסימת הבטון הקשתה גם על המעבר הרגלי בשער, כאשר הדבר התאפשר – על מנת לעבור בשער, החקלאים נאלצו לקפוץ מעל קוביות הבטון, המגיעות בערך עד לקו המותניים, והדבר לא היה קל, במיוחד עבור החקלאים המבוגרים והחולים.

20. על פי תיאום בין הקישור הפלסטיני לבין הצבא, שער ראס אלטירה אמור היה להיפתח השנה בתקופת החריש למשך שישה ימים, מיום 27.3.2022 ועד ליום 1.4.2022, בין השעות 9:20 ל-9:30 בבוקר ובין השעות 18:00 ל-18:10 בערב, אבל בגלל החסימה, נמנע מהחקלאים להיכנס למרחב התפר ולבצע את העבודות החקלאיות הנדרשות בימים האלה.

21. המוקד להגנת הפרט פנה למשיב ביום 7.4.2022 בבקשה דחופה להסרת החסימה, על מנת שיתאפשר לחקלאים המחזיקים בהיתרי כניסה למרחב התפר דרך שער ראס אלטירה להגיע לאדמותיהם ולבצע את עבודתם החקלאית. עוד התבקש המשיב לקבוע מועדים חלופיים לפתיחת שער ראס אלטירה לאחר הסרת החסימה.

העתק הפנייה של המוקד להגנת הפרט מיום 7.4.2022 מצורף ומסומן ע/11.

22. תזכורת נשלחה ביום 17.4.2022.

העתק התזכורת מיום 17.4.2022 מצורף ומסומן ע/12.

23. תזכורת נוספת נשלחה ביום 8.5.2022.

העתק התזכורת מיום 8.5.2022 מצורף ומסומן ע/13.

24. אולם, מהעותרים נמסר כי לא זו בלבד שחסימת הבטון לא הוסרה, אלא לקראת סוף חודש מאי הצבא אף הציב גדר תיל במקום שבו היה השער בעבר, כך שכיום בכלל אין אפשרות לעבור את גדר ההפרדה

דרך שער ראס אלטירה, לא ברכב או עם בעל חיים ולא ברגל. כדי שהחקלאים יוכלו להגיע שוב לאדמותיהם, יהיה צורך גם להסיר את חסימת הבטון שהוצבה מול גדר ההפרדה וגם להחליף את גדר התיל בשער, כפי שהיה בעבר (ואז לקבוע מועדים לפתיחת השער).

תמונות של גדר התיל שהוצבה במקום השער מצורפות ומסומנות ע/14.

25. ביום 8.6.2022 התקבלה הודעת דוא"ל ממפקד "נציגות אייל" אצל המשיב (מת"ק קלקיליה), בה נכתב כך:

שלום רב,

לאחר שיח עם חטיבת אפרים הוחלט כי לא יוסרו החסימות, זאת בעקבות גניבות רבות היוצאות ונכנסות בדרך זו. להמשך בירור יש לפנות לחטיבת אפרים.

העתק ההודעה שהתקבלה ביום 8.6.2022 ממפקד מת"ק קלקיליה מצורף ומסומן ע/15.

26. אם כן, העותרים ושאר החקלאים במצבם נותרו ללא כל גישה לאדמותיהם שבמרחב התפר ואין להם אפשרות להגיע לאדמות ולעבד אותן אף פעם. לא רק שהשער היחיד שדרכו הצבא מאפשר להם לגשת לאדמותיהם אינו נפתח בכל ימות השנה, ואף לא בחלק מימות השבוע, אלא רק במשך ימים ספורים מתוך השנה כולה, אלא שגם בימים הבודדים האלה נמנע מהחקלאים הרשאים להיכנס למרחב התפר דרך שער זה להגיע לאדמותיהם. חסימת הבטון מנעה מהחקלאים לבצע עבודות חקלאיות חיוניות של ריסוס וחריש בימים שבהם השער אמור היה "להיפתח" לשם כך, בשל היעדר האפשרות לעבור את החסימה עם טרקטורים, חמורים וסוסים עם עגלות וציוד חקלאי, כגון מחרשות, חומרים וציוד לריסוס, כלי עבודה וכיו"ב. גדר התיל שהוצבה בהמשך מונעת אפילו את מעברם הרגלי של החקלאים לאדמותיהם, ללא הציוד הדרוש להם.

27. העותרים, ושאר החקלאים במצבם, זקוקים להסרת החסימות **בדחיפות**, כדי שיוכלו לבצע את עבודת החריש לפני הקיץ. כמעט בכל קיץ מתפשטות שריפות באדמות באזור, וחרישת האדמות היא חיונית, בין היתר, כדי למנוע או לצמצם את היקף השריפות האלה. אחרי הקיץ תחל תקופת מסיק הזיתים, ואם לא תהיה לחקלאים גישה לאדמותיהם במועד זה, הם יאבדו את כל היבול של השנה כולה.

28. מכאן העתירה.

הטיעון המשפטי

29. להלן יטענו העותרים כי החסימה של שער ראס אלטירה שבגדר ההפרדה פוגעת באופן בלתי מידתי בזכויות היסוד של החקלאים שאדמותיהם מצויות במרחב התפר לקניין, לחופש העיסוק ולחופש תנועה, ומהווה ענישה קולקטיבית.

הרקע הנורמטיבי

30. מדינת ישראל החליטה להקים חלק גדול מגדר ההפרדה בתוך הגדה המערבית, ולסגור בפני פלסטינים את חלקי הגדה המערבית שבין גדר ההפרדה לבין גבולה של ישראל – מרחב התפר. בכך נפגעו, ונפגעות, זכויות היסוד של התושבים המוגנים, ובמיוחד זכויותיהם של בעלי האדמות שנכלאו במרחב התפר. על רקע זה נקבע בפסיקה כי המשיב חייב לצמצם ככל הניתן את פגיעתה של גדר ההפרדה בבעלי האדמות:

עם סיום בחינת מידתיות של כל צו בנפרד מן הראוי הוא שנרים מבטנו ונשקיף על מידתיותו של מלוא מתווה גדר ההפרדה נושא הצווים כולם. אורכה של גדר ההפרדה נושא הצווים שלפנינו היא כארבעים קילומטר. היא פוגעת בחייהם של שלושים וחמישה אלף תושבים מקומיים. ארבעת אלפים דונם מאדמותיהם נתפסות על-ידי תוואי הגדר עצמה, ואלפי עצי זית הגדלים בתוואי עצמו נעקרים. הגדר חוצצת בין שמונה כפרים שבהם מתגוררים התושבים המקומיים לבין למעלה

משלושים אלף דונם מאדמותיהם. חלקן הגדול הן אדמות מעובדות, והן כוללות עשרות אלפים של עצי זית, עצי פרי וגידולים חקלאיים שונים. משטר הרישוי שהמפקד הצבאי מבקש לקבוע ואשר הוחל על שטחי קרקע רבים אין בכוחו למנוע באופן משמעותי את ממדיה של הפגיעה הקשה בחקלאים המקומיים או להפחיתה. האפשרות להגיע לאדמות תלויה באפשרות לחצות שערים, שהמרחק ביניהם רב ושאינם פתוחים כל העת. בשערים ייערכו בדיקות ביטחוניות, דבר שעלול למנוע מעבר כלי רכב, ואשר ייצור מטבע הדברים תורים ארוכים ושעות המתנה רבות. כל אלה אינם עולים בקנה אחד עם יכולתו של חקלאי לעבד את אדמתו. **יהיו בוודאי מקומות שבהם לא יהא מנוס מכך שגדר ההפרדה תחצוץ בין התושבים המקומיים לבין אדמותיהם. באותם מקומות יש להבטיח מעבר שיקטין ככל האפשר את הפגיעה בחקלאים** (בג"ץ 2056/04 מועצת הכפר בית סוריק ואח' נ' ממשלת ישראל, סעיף 82 (פורסם בנבו, 30.6.2004), כל ההדגשות הוספו, ת.מ.).

וכן :

המסקנה לפיה לא ניתן להתוות תוואי גיאוגרפי חלופי לגדר שפגיעתו פחותה אינה מסיימת, כשלעצמה, את בחינת המידתיות במובנה השני. **בבחינת מידתיות הפגיעה שיוצרת הגדר, כרוכים זה בזה התוואי הגיאוגרפי ומשטר ההיתרים והמעברים לאדמות שנותרו מערבית לה. מטעים ואדמות מרעה של העותרים נותקו על ידי גדר ההפרדה. במצב דברים זה, על המשיבים לדאוג כי יקבעו הסדרי מעבר ומשטר נגישות סבירים לאדמות העותרים, באופן המצמצם, עד כמה שניתן, את הפגיעה בהם** (בג"ץ 4825/04 עליאן נ' ראש הממשלה, סעיף 16 (פורסם בנבו, 16.3.2006)).

וכן :

אף ההסדרים שגובשו בעניין הנפקת היתרים לבעלי עניין קבוע ו-מזדמן, כפי שפורטו, עומדים לשיטתנו במבחן המידתיות השני. כפי שצינו לעיל, מקובל עלינו כי הפגיעה בקבוצה זו הינה פגיעה קשה. פרטים שעובדו את אדמתם במרחב התפר, ניהלו את עסקיהם שם ויצרו קשרי חברות ומשפחה, נאלצים עתה, ועל מנת לשמר את אורחות חייהם, לבקש היתר כניסה על בסיס עילות מצומצמות שונות. גם התושבים במרחב עצמו נפגעים מן המשטר שהוחל בו, שכן בעל כורחם הופכת מציאות חייהם קשה ומורכבת, עת נכפה עליהם בידוד חברתי ועסקי באזור מגוריהם. **פגיעות אלו מחייבות קביעתם של הסדרים המשמרים ככל הניתן את מרקם החיים שקדם להכרזה, בכפוף לצרכים הביטחוניים המחייבים זאת**. נראה לנו, כי ככלל, ההסדרים שגובשו מקיימים דרישה זאת. נתייחס להסדרים הנוגעים לקבוצות בעלי העניין השונות (פסק דין משטר ההיתרים, סעיף 33).

31. פסק הדין משטר ההיתרים התייחס בהרחבה להסדרי המעבר בשערים בגדר ההפרדה. כך נכתב בפסק

הדין :

בכל הנוגע להסדרי הכניסה למרחב התפר, **פירטה המדינה עוד בכתב תשובתה את מערך השערים הקיים בתוואי הגדר בכניסה למרחב התפר, ואת ההסדרים המופעלים על-ידה, אשר נועדו, על-פי הטענה, לסייע ככל הניתן במעבר נוח של התושבים לשטחי מרחב התפר**. כך, ציינה המדינה בכתב תשובתה, כי במרחב התפר שהוכרז לאורך שלבים א' ו-ב' קיימים 53 שערים, מתוכם 37 שערים חקלאיים המשמשים למעבר פלסטינים לאדמותיהם או לבתיהם. המדינה הצביעה על ארבעה סוגי שערים הקיימים במרחב התפר : שער מרקם חיים - הפתוח מדי יום באופן רצוף בין 12 ל-24 שעות ביום ; שער יומי - הנפתח פעמיים או שלוש פעמים ביום, לפרק זמן משתנה של חצי שעה עד שעתיים, בהתאם להיקף העוברים ולצרכים החקלאיים ; שער עונתי - הנפתח בעונות החקלאיות בדגש על העונות הרלוונטיות לגידולי זיתים, ובשאר עונות השנה נפתח בתיאום מראש ; שער מבצעי - המשמש את הכוחות המבצעיים. **המדינה שבה והדגישה בתגובתה כי נעשות על-ידה פעולות שוטפות לשפר את מערך המעברים שהוקם, על-סוגי המעברים השונים הכלולים בו. כך, הדגישה כי מושקע על-ידה מאמץ רב, כספי ואחר, בבניית המעברים בסטנדרט גבוה תוך שיפור איכות השירות בהם והצבת אמצעי בידוק משוכללים המאפשרים בידוק טוב יותר לצד קיצור זמני המתנה במעבר. בדומה, צוין כי הושקעו סכומי כסף משמעותיים אף בשיפור השערים החקלאיים, וכי הורחבו שעות הפתיחה שלהם, כך גם נקבעו הסדרים שונים הנוגעים לפתיחתם בעת הצורך. צוין כי קיימות מספר אפשרויות לפתיחת השערים החקלאיים גם מחוץ לשעות הפתיחה הרגילות שלהם, בין היתר באמצעות פנייה למוקד ההומניטארי הממוקם במפקדת המנהל האזרחי בבית-אל. בנוסף, כך נטען, הוצבו 22 קצינים ונגדים דוברי ערבית במעברים הרגליים העיקריים שתפקידם להבטיח**

קיומו של מרקם חיים סביר במעברים וסיוע במתן פתרונות לסוגיות המתעוררות בהם. בהודעה המעדכנת שהגישה המדינה, הרחיבה על שינויים נוספים שאירעו בתחום זה, ביניהם שדרוג ואזרוח מעבר ריחן - הקרוב לאזור ברטעה המזרחית בה מתגוררים מרבית תושבי מרחב התפר. בהתאם לנטען, מהלך זה הביא לשיפור משמעותי בהליכי הבידוק והמעבר דרך מעבר זה, בו עוברים בממוצע כ-2,500 פלסטינים ביום, ואשר מבדיקות שנערכו עולה כי זמן המעבר הממוצע למעבר אדם בו עומד על כ-10 דקות בממוצע בשעות העומס ו-5 דקות בשעות עמוסות פחות. בידוק ומעבר של ארבעה כלי רכב מתמשך כממוצע כ-20-15 דקות (סעיף 28).

32. כאמור, בית המשפט הנכבד קיבל את גרסתו של הצבא לגבי השתדלויותיו לצמצם את הפגיעה בחקלאים המקומיים, הנגרמת על ידי גדר ההפרדה והסגירה של מרחב התפר, והצהרות אלה של הצבא עמדו ביסוד ההכרעה של בית המשפט הנכבד כי משטר ההיתרים אינו פוגע יתר על המידה באוכלוסייה הפלסטינית. אולם, בפסק הדין נקבע גם כי יתכן שקיימים מקרים שבהם הפגיעה בחקלאים אינה מידתית, וכי מקרים אלו ניתנים לבירור במסגרת עתירות שיתייחסו לאזורים ספציפיים:

בנסיבות העניין שלפנינו נראה אכן על-פני הדברים כי המשיבים מכירים בזכותם של התושבים להמשיך לעבד את אדמותיהם ומבקשים להביא לכך שבעלי הזיקה לאדמות במרחב התפר ימשיכו בעיבודן, תוך מתן אפשרות לקרובי משפחה ועובדים אחרים לסייע להם בעבודתם. כן עולה כי קיימים מעברים מיוחדים שנועדו להסדיר כניסה למרחב - שחלקם מותאמים לפעילות החקלאית בהתאם לצרכים העונתיים. נראה לנו כי הסדר זה נותן מענה סביר הממזער את הפגיעה בזכויותיהם של החקלאים, ואנו מניחים בקביעתנו זו כי המשיבים אכן יוצקים תוכן ממשי להצהרותיהם באשר לחשיבות שבהמשך מתן מענה ראוי לצורכי החקלאים באזור. עם זאת, וכאמור לעיל, אין בידינו לשלול את האפשרות כי קיימים מקרים פרטניים בהם נגרמת פגיעה חמורה בזכויות הקניין והפרנסה של תושבים פלסטינים שאינם זוכים לעבד את אדמתם במידה הנדרשת להם או נתקלים בקשיי גישה אחרים, והמשיבים מצידם אינם עושים די על מנת להביא למזעור פגיעה זאת. כאמור, מקרים אלו ניתנים לבירור במסגרת עתירות פרטניות, במסגרתן יוכל בית המשפט לבחון את מכלול ההסדרים הרלוונטיים לאזור מסוים, ולבחון את האיזון הפרטני המתבצע בתחומו בין זכויות התושבים לבין אינטרסים אחרים, כפי שנעשה בעבר בעתירות דומות (סעיף 34).

33. מהפסיקה עולה כי החוקיות של משטר ההיתרים אינה עובדה מוגמרת אלא היא תלויה, גם היום, באופן היישום של המשטר הזה ובכך שיישמר מרקם החיים של הפלסטינים תושבי המקום באופן מקסימאלי:

חוקיותו וחוקתיותו של "משטר ההיתרים" תלויים, בין היתר, בכך שמדינת ישראל תפעל לשמור ככל הניתן על מרקם חייהם של תושבי האזור אשר הושפעו מהקמת גדר ההפרדה. והכל, בהתאם לעקרונות היסוד של המשפט המנהלי, ובהם סבירות ומידתיות, ובהתאם לכללים הרלוונטיים במשפט הבינלאומי. בהקשר זה יש להוסיף ולהדגיש כי כפי שנקבע בעניין משטר ההיתרים, "את מידתיות הפגיעה הנגרמת בזכויות התושבים יש לבחון לא רק על רקע ההסדרים והנהלים הכתובים שגובשו, אלא גם על רקע המציאות בה מיושמים הסדרים אלה הלכה למעשה, החל מהליך הטיפול בבקשות וכלה במשטר המעברים הנוהג" (שם, בפסקה 38)... (בג"ץ 6896/18 טעמה נ' המפקד הצבאי בגדה המערבית, סעיף 2 לפסק דינה של כבוד הנשיאה חיות (פורסם בנבו, 6.3.2022), להלן: בג"ץ טעמה).

34. אולם, בענייננו, החקלאים המבקשים לעבד את אדמותיהם שבאזור כפר ת'לת' **מנועים כליל מלגשת לאדמותיהם, כולל בימים הבודדים בשנה שבהם השער אמור להיפתח**, כיוון שמקומו של השער נחסם בחסימת בטון והשער עצמו הוחלף בגדר תיל. מצב זה מנוגד לחלוטין לדין בעניין שימור מרקם החיים במרחב התפר והנגישות לאדמות המצויות שם.

הפגיעה בזכויות לקניין, לחופש העיסוק ולחופש תנועה

35. הזכות לקניין היא זכות יסוד, המעוגנת בסעיף 3 לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו, המגן על זכויותיהם של כל בני האדם, וכן באמנות הבינלאומיות הרלוונטיות לשטח הכבוש:

זכות הקניין נמנית אף היא על זכויות היסוד של האדם. זכות זו הוכרה כזכות יסוד הראויה להגנה בפסיקתו של בית משפט זה (ראו למשל: בג"ץ 390/79 **דויקאט נ' ממשלת ישראל**, פ"ד לד(1) 1, 14-15; דנג"ץ 4466/94 **נוסייבה נ' שר האוצר**, פ"ד מט(4) 68, 83-85) ואף זכתה לעיגון חוקתי מפורש בסעיף 3 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. זכות זו מוכרת גם במשפט הבינלאומי, ובכל הנוגע לשטחים המוחזקים בתפיסה לוחמתית מעוגנת היא, בין היתר, באמנת האג ובאמנת ג'נבה הרביעית (בג"ץ 1890/03 **עירית בית לחם נ' מדינת ישראל משרד הבטחון**, סעיף 20 לפסק דינה של כבי השופטת (כתוארה אז) ביניש (3.2.2005; להלן: **פרשת עירית בית לחם**)).

36. המשיב חייב להגן על זכותם של פלסטינים לקניין, וזאת גם על ידי הימנעות מפגיעה בקניינם בעצמו וגם על ידי הגנה עליהם מפני פגיעה של אחרים בקניינם:

זכות הקניין מוכרת גם במשפט הבינלאומי ובדיני התפיסה הלוחמתית החלים באזור... העוגן המרכזי בדיני התפיסה הלוחמתית המינהגיים שעליו מיוסדת ההגנה על הזכות לקניין פרטי, הוא תקנה 46 לתקנות האג הקובעת כך:

"Family honour and rights, the lives of persons, and private property, as well as religious convictions and practice, must be respected. Private property cannot be confiscated".

... בהסתמך על תקנה 46, חזר בית משפט זה ושנה כי המפקד הצבאי באזור מחויב להגן על קניינם של התושבים הפלסטינים – בהיותם "תושבים מוגנים". הגנה זו, כך נקבע, נושאת עמה חובה כפולה: חובה שלילית, להימנע מפעולות הפוגעות בקניינם של תושבים אלה; וחובה חיובית, לבצע פעולות המבטיחות כי קניינם לא יפגע על ידי אחרים (בג"ץ 1308/17 **עיריית סלואד נ' הכנסת**, סעיף 40 לפסק דינה של כבוד הנשיאה חיות (פורסם בנבו, 9.6.2020)).

37. על חובת המשיב להגן על הזכות לקניין בהקשר של היתרי כניסה למרחב התפר נקבע כך:

ההגנה על הזכות לקניין במקרה שבפנינו היא חשובה במיוחד, וזאת ממספר טעמים. ראשית, הקמתה של גדר ההפרדה, לתכלית ראויה וחשובה כשלעצמה, הלכה יד ביד עם מחויבות ברורה של מדינת ישראל לשמירה על מרקם החיים של התושבים שמיקומה של הגדר איים לשבש את שגרת חייהם. כאמור בפתח הדברים, תושבי האזור שלהם אדמות משטחי האזור המצויות בצד הישראלי של גדר ההפרדה הוכפפו למשטר היתרים, וההכרח לא יגונה. אולם, לכך נוספה התחייבות, שעוגנה בפסיקתו של בית משפט זה, לשמירה מרבית על זכויותיהם ומרקם חייהם...

שנית, הקניין שנדון במקרה זה הוא קניין אישי-משפחתי. במקרים מסוימים הזכות לקניין כרוכה באישיותו של בעל הקניין (ראו: Margaret Jane Radin, (Reinterpreting Property 35-71 (1993)). בנסיבות אלה, ערכו של הקניין אינו רק כלכלי, אלא נושא משמעות נוספות עבור בעליו. לקניינו של אדם עשויה להיות משמעות רגשית מיוחדת, משמעות תרבותית, וכן משמעות היסטורית (ראו: עניין חוף עזה, בעמ' 798-799). כך למשל, בעניינו, לגישה ולעיבוד של אדמה חקלאית שעברה מדור לדור עשויה להיות לא רק משמעות כלכלית, אלא גם משמעות סמלית, משפחתית ומסורתית, בעלת קשר הדוק לאישיותו של המחזיק בו (בג"ץ טעמה, סעיפים 53-55 לפסק דינה של כבוד השופטת ברק-ארז (פורסם בנבו, 6.3.2022)).

38. חופש העיסוק הוכר אף הוא כזכות יסוד, והרשויות חייבות להימנע מפגיעה בה גם כאשר הן פועלות מחוץ לתחומה של מדינת ישראל:

טעם נוסף... נמצא בזכות היסוד של חופש העיסוק, שהוכרה בפסיקת בית משפט זה עוד בטרם חקיקתו של חוק יסוד: חופש העיסוק... למשפט הישראלי אין אמנם תחולה ישירה באזור, אך בית משפט זה מחיל את עקרונות היסוד שלו על המפקד הצבאי באזור ועל פקודיו מכוח הסמכות הפרסונאלית, בהיותם נמנים על רשויות המדינה ופועלים שם בשרותה... ממש כמו שהוא מחיל עליהם את כללי המשפט המינהלי. (בג"ץ 3940/92 **ג'ראר נ' מפקד אזור יהודה ושומרון**, פ"ד מז(3) 298, 304-305 (1993)).

39. הזכות לחופש תנועה גם היא מוכרת כזכות יסוד, הן בדין הישראלי והן בדין הבינלאומי. כך נקבע בסעיף 15 לפסק דינה של כבי השופטת ביניש בפרשת עירית בית לחם:

חופש התנועה הוא מזכויותיו הבסיסיות ביותר של האדם. עמדנו על כך שבשיטתנו המשפטית הוכר חופש התנועה הן כזכות יסוד העומדת על רגליה, הן כזכות הנגזרת מהזכות לחירות, ויש אף הגורסים כי מדובר בזכות הנגזרת מכבוד האדם (ראו פסקה

15 לפסק הדין והאסמכתאות הנזכרות שם). חופש התנועה מוכר גם כזכות יסוד במשפט הבינלאומי וזכות זו מעוגנת בשורה של אמנות בינלאומיות.

40. בבג"ץ 9593/04 מוראר נ' מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון, פ"ד ס"א (1) 844, 863 (2006) נקבע כי משקלה של הזכות לחופש תנועה כבד במיוחד כאשר מדובר בהגבלת הגישה של אנשים לאדמות שבבעלותם:

חשוב להדגיש כי בענייננו, אין מדובר בתנועה של תושבים פלסטינים באזורים בלתי מסוימים ברחבי יהודה ושומרון, אלא בגישה של התושבים לאדמות השייכות להם. בנסיבות אלה, **כאשר התנועה מתבצעת במרחב פרטי, יש ליתן משקל רב במיוחד לזכות לחופש תנועה ולצמצם למינימום את המגבלות המוטלות עליה**. ברור, כי יש לבחון מגבלות המוטלות על חופש התנועה במרחב הציבורי באופן שונה ממגבלות המוטלות על חופש התנועה של אדם בתוך המתחם הקשור לביתו שלו ואין דינן של הראשונות כדין של האחרונות.

41. חסימת הגישה של החקלאים לאדמות שבמרחב התפר על ידי גדר ההפרדה פגעה בצורה קשה בזכויות היסוד שלהם, כפי שהוזכר בפסיקה. המניעה מהחקלאים לגשת לאדמותיהם באמצעות ההיתרים שניתנו להם, על ידי חסימת השער היחיד שדרכו הצבא מתיר להם לעבור – שער שאף לא נפתח אלא ימים אחדים בשנה – יוצרת פגיעה זהה לפגיעה המקורית של גדר ההפרדה, אותה נקבע כי יש לצמצם למינימום ההכרחי. פגיעה זו בזכויות היסוד של התושבים המוגנים בעלי הזיקה למרחב התפר, לקניין, לחופש העיסוק ולחופש תנועה, היא קשה ביותר ואינה מידתית.

42. על פי מכתבו של המשיב מיום 8.6.2022, הסיבה לסירובו להסיר את החסימות היא "בעקבות גניבות רבות היוצאות ונכנסות בדרך זו". כאמור לעיל, שער ראס אלטירה נעקר ממקומו בשנת 2021 ובמשך למעלה משנה לא היה במקום שער כלל. סביר להניח שזה הרקע להיווצרות התופעה לה טוען המשיב, של ריבוי גניבות דרך השער. במקום לחסום את שער ראס אלטירה ובכך לסגור כליל את מרחב התפר בפני כלל הציבור הפלסטיני, כולל בעלי היתרי כניסה למרחב התפר שלא נחשדו בדבר ושזכאים על פי הדין לעבור בשער זה, על המשיב לדאוג לשמירה על הגדר ועל השער ולאפשר את מעברם של הזכאים לכך בשער. האמצעי שננקט על ידי המשיב, חסימה מוחלטת של שער ראס אלטירה, במקום אכיפת הדין הקיים, שמירה על הגדר ופיקוח על המעבר בה, יוצר פגיעה נרחבת, עודפת וחסרת אבחנה, כך שנפגעים ממנו אותם חקלאים הזכאים להגנה מיוחדת של המשיב על זכויות היסוד שלהם. כיוון שקיים אמצעי שפגיעתו פחותה, וכיוון שפגיעתו של האמצעי שנבחר על ידי המשיב היא חריפה ביותר, החלטת המשיב על חסימת שער ראס אלטירה אינה מידתית ואינה יכולה לעמוד.

הפרת האיסור על ענישה קולקטיבית

43. כאמור, על פי מכתבו של המשיב מיום 8.6.2022, הוחלט שלא להסיר את החסימות "בעקבות גניבות רבות היוצאות ונכנסות בדרך זו". אין במכתבו של המשיב כל התייחסות לכך שהחסימות האלה מונעות לא רק גניבות, אלא גם את המימוש של זכויות יסוד על ידי תושבים מוגנים מפשע שנפגעו מגדר ההפרדה ולכן קיבלו היתרי כניסה למרחב התפר. החלטת המשיב פוגעת באופן חסר אבחנה בגנבים הנטענים ובחפים מפשע כאחד. פגיעה זו בבעלי היתרי הכניסה למרחב התפר שלא גנבו ולא נחשדו בדבר, בשל העובדה שהיו אחרים שכן גנבו (על פי טענת המשיב) עולה כדי ענישה קולקטיבית.

44. האיסור על ענישה קולקטיבית הוא ממושכלות היסוד של המשפט. הענישה הקולקטיבית זוהתה עוד במקרא כמעשה פסול ובלתי מוסרי, העומד בסתירה לעקרונות בסיסיים של צדק:

חלילה לך מלעשות כדבר הזה, להמית צדיק עם רשע והיה כצדיק כרשע, חלילה לך השופט כל הארץ לא יעשה משפט (בראשית יח 25).

45. האיסור על ענישה קולקטיבית מצא את ביטויו במשפט הבינלאומי המנהגי. סעיף 50 לאמנת האג קובע

No general penalty, pecuniary or otherwise, shall be inflicted upon the population on account of the acts of individuals for which they can not be regarded as jointly and severally responsible.

46. סעיף 33 לאמנת ז'נבה הרביעית קובע כך :

No protected person may be punished for an offence he or she has not personally committed. Collective penalties and likewise all measures of intimidation or of terrorism are prohibited...

47. גם אם המשיב יטען שתכלית החסימה של השער אינה ענישה, הלכה למעשה החסימה פוגעת באנשים חפים מפשע – היא פוגעת בכל האנשים שצריכים וזכאים לעבור בשער החסום, על פי ההיתרים שניתנו להם. על המשיב להתמודד עם תופעת הגניבות לה הוא טוען באמצעים המקובלים, של שמירה על גדר ההפרדה ופיקוח על המעברים בה, ולא באמצעי הפוגע גם במי שאינו מפר את הדין – חסימת השער כך שגם בעלי ההיתרים המבקשים לעבד את אדמותיהם שבמרחב התפר אינם יכולים לעבור בו.

סיכום

48. החסימה של שער ראס אלטירה מונעת מהחקלאים הזכאים להיכנס למרחב התפר דרך שער זה לגשת לאדמותיהם, ולו בימים הבודדים בשנה שבהם השער אמור להיפתח, וזאת בניגוד גמור לפסיקה בעניין שימור הזיקה למרחב התפר. המניעה מבעלי האדמות ומבני משפחותיהם להגיע לאדמות שבמרחב התפר בהתאם להיתרים שניתנו להם פוגעת בצורה קשה ובלתי מידתית בזכויות היסוד שלהם לקניין, לחופש העיסוק ולחופש תנועה. החלטת המשיב לחסום ולסגור כליל את שער ראס אלטירה, בשל תופעת הגניבות לה טוען המשיב, חלף הידוק הפיקוח על שלמות הגדר ועל המעברים בה, כך שהזכאים לעבור בשער יוכלו להמשיך לעשות זאת, יוצרת פגיעה עודפת בזכויות היסוד של התושבים המוגנים החפים מפשע ועולה כדי ענישה קולקטיבית.

49. העותרים זקוקים בדחיפות לפתיחת שער ראס אלטירה, כדי שיוכלו לעשות את העבודות הדרושות לצורך מניעת שריפות באדמותיהם במהלך הקיץ ולאחר מכן למסוק את הזיתים שלהם.

50. נוכח כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא מלפניו צו על תנאי כמבוקש בעתירה.

51. כן מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיב בהוצאות העותרים ובשכר טרחת עורכי דין.

52. עתירה זו נתמכת בתצהירים שנחתמו לפני עו"ד בגדה המערבית ונשלחו למוקד להגנת הפרט בווטסאפ, לאחר תיאום טלפוני. בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל תצהירים אלו, ואת ייפוי הכוח שאף הם נשלחו בווטסאפ, בהתחשב בקשיים האובייקטיביים במפגש בין העותרים לבין באי כוחם.

12 ביוני 2022.

תהילה מאיר, עו"ד
ב"כ העותרים

[ת.ש. 117147]